

Valtuustoaloite / TET (työelämään tutustuminen)

Osaaminen ja elämänlaatu -lautakunta 02.02.2023 § 18
110/00.01.02/2022

Valmistelu/lisätiedot

palvelualuejohtaja, osaaminen ja elämänlaatu Pirkko Hynninen, puh. 040 5069 547, etunimi.sukunimi@askola.fi

Hallintosäännön 124 §:n, valtuutettujen aloitteet, mukaan kunnanhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kunnanhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt.

Valtuutettu Hannu Vihreäluoto ym. ovat tehneet valtuustoaloitteen yläkoulun 9-luokkalaisten TET-jaksoon liittyen alla ilmenevän aloitteen, joka on myös esityslistan liitteenä.

”Askolan yläkoulussa 9. luokan oppilaat tekevät 2 viikkoa kestävä TET (työelämään tutustuminen) jakson. Sen tarkoituksena on siis tutustua työelämään. Tällä hetkellä niin Askolassa kuin valtakunnallisestikin se ei aivan toteudu sillä tavoin kuin olisi tarkoituksenmukaista. Meillä oppilaat hakevat itse TET-paikkansa oman mielenkiintonsa mukaan. Pyynnöstä heitä voidaan auttaa mutta mitään varsinaista ”TET pankkia” ei Askolassa ole.

Näin ollen nuoret joutuvat usein tehtäviin jotka eivät millään tavoin tue oppilaan ohjautumista työelämään. Työtehtävät ovat usein mitään sanomattomia jotka eivät kannusta eteenpäin jatko-opintojen valinnassa. Ehdotankin että sivistystoimi ryhtyy toimenpiteisiin jotta nuorille saataisiin monipuolisia nuorta oikeasti kiinnostavia TET-paikkoja jotka tukisivat nuoren ohjautumista opiskeluun ja tulevaan ammatin valintaan.”

Vastineena valtuustoaloitteeseen osaaminen ja elämänlaatu -palvelualue toteaa seuraavaa:

Vastineen aloitteeseen palvelualue on valmistellut yhteistyössä Askolan yläkoulun rehtorin ja oppilaanohjaaja kanssa, jotka vastaavat toiminnasta yhteistyössä koulun muun henkilöstön kanssa. 124 § Valtuutettujen aloitteet Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle. Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kunnanhallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitetun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu. Kunnanhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kunnanhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

Vastine valtuustoaloitteeseen, jossa ehdotetaan, että sivistystoimi ryhtyy toimenpiteisiin, jotta nuorille saataisiin monipuolisia nuorta oikeasti kiinnostavia TET-paikkoja, jotka tukisivat nuorten ohjautumista opiskeluun ja tulevaan ammatinvalintaan.

Vastauksessa on käsitelty, millä tavalla työelämään tutustuminen tällä hetkellä yläkoulussa järjestetään ja kuinka se vastaa opetussuunnitelman tavoitteisiin.

Työelämään tutustuminen eli TET on tärkeä osa opetussuunnitelmaa. TET-jaksolla nuori on koululainen, ei työsuhteessa. Työtehtävät määrittyvät työpaikan ja lainsäädännön mukaisesti. Laki nuoresta työntekijästä rajaa merkittävästi työtehtäviä.

Perusopetuksen opetussuunnitelma (2014):

Perusopetuksen aikana oppilaat tutustuvat työelämään ja saavat kokemuksia työnteosta sekä yhteistyöstä koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Tällöin harjoitellaan työelämässä tarvittavaa asianmukaista käyttäytymistä ja yhteistyötaitoja sekä huomataan kielitaidon ja vuorovaikutustaitojen merkitys.

Laaja-alainen osaaminen, jota työelämään tutustuminen mm. toteuttaa:

L3: itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

L2: kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

L6: työelämätaidot ja yrittäjäyys

Työelämään tutustumisen ajatus on tutustua työelämään, ei niinkään ohjata jatko-opintoihin. Itsenäisesti TET-paikkaa hankkimalla oppilas tutustuu käytännön tasolla työnhakuprosessiin ja pääsee miettimään, mihin työhön juuri minä sopisin. Osa nuorista haluaa olla lähellä kotia, ja hankkii paikan esimerkiksi lähimmästä kaupasta, vaikka ei olisi hakemassa kaupan alalle jatkossa. Tämänkin nuoren työkokemus on tärkeä kokemus työelämästä. Kunnassamme on erityisen tärkeää muistaa, että matkat TET-paikalle tulee hoitaa itse, joten se luo haasteen sille, mistä nuori tosiasiaa voi hakea TET-paikkaa.

TET-jaksolta voi nuori työllistyä myöhemmin kesätyöhön tai saada eväitä muuhun työhön. Osa nuorista kertoo myös saaneensa suuntaa TET-jaksolta ammatinvalinnalleen. Esimerkiksi syksyllä 2022 päiväkotiin mentiin TET-jaksolle miettimään, olisiko ala itselle sopiva. Askolan koulussa on lisätty TET-jaksoja, jotta nuorilla on mahdollisuus saada entistä laajempi kokemus työelämästä. Nykyään myös 8.luokkalaisilla on keväällä 1 viikon mittainen TET-jakso.

Miten tällä hetkellä työelämään tutustumisjaksolle ohjataan?

- Oppilaanohjaaja keskustelee TET-paikan hakemisen kriteereistä oppitunnilla ja rohkaisee oppilaita pohtimaan, mistä voisi olla itselle tässä kohtaa eniten hyötyä omien kiinnostusten tai ammatinvalinnan kannalta. Oppitunneilla keskustellaan usein oppilaiden ajatuksista TET-paikkoihin liittyen.

- Ennen työelämään tutustumisjaksoa käydään läpi työntekoon liittyviä aiheita ja työelämään tutustumisen jälkeen käsitellään työelämäkokemuksia oppilaanohjauksen oppitunneilla.

- Oppilaanohjaaja käy henkilökohtaisia ohjauskeskusteluja, joissa pohditaan työelämään tutustumispaikkaa.

- Oppilaille näytetään lista siitä, missä aiemmin koulustamme on oltu työelämään tutustumisesta. Tämä lista löytyy koulun kotisivuilta <https://peda.net/askola/askolan-koulu/oppilaanohjaus2/tet/vinkkeja-tet-paikan-hakuun> ja oppilaanohjaajan huoneen ovesta.

- Alueella toimii jo TET-tori osoitteessa <https://peda.net/tet>, josta voi löytää esimerkiksi Porvoon alueen työelämään tutustumisen paikkoja.

Mitä TET-jakson jälkeen?

- Työelämään tutustumisesta jaetaan todistus, joka on usein nuoren ainoa todistus ensimmäistä kesätyöpaikkaa haettaessa. Nuoret ovat joskus saaneet kesätöitä jo TET-harjoittelun aikana.
- Yhdeksäsluokkalaiset tutustuvat myös koko TET:in ajan monipuolisesti toistensa TET-paikkoihin kännykkäsovelluksen avulla, joten heillä työelämään tutustumisen aikana tulee jatkuvasti tietoa myös muiden työelämäntutustumispaikoista. Kahdeksäsluokkalaisten tekevät TET-jakson aikana kirjallisia tehtäviä.
- Oppilaanohjauksen oppitunneilla käsitellään mennyttä TET-jaksoa. TET-jaksoa käsitellään myös muissa oppiaineissa ja siitä teetetään kirjallisia töitä.

Osaaminen ja elämänlaatu -palvelualue toteaa, että Askolan yläkoulu järjestää TET-harjoittelun opetussuunnitelman tavoitteiden mukaan ja tarjoaa oppilaille monipuolisia ja kiinnostavia TET-harjoitteluun liittyviä mahdollisuuksia, jotka tukevat nuorten opiskelua ja ammatinvalintaa.

Esittelijä	palvelualuejohtaja, osaaminen ja elämänlaatu Pirkko Hynninen
Päätösehdotus	Osaaminen ja elämänlaatu -lautakunta antaa edellä esitetyn vastineen kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle valtuutettu Hannu Vihreäluodon ym. tekemään valtuustoaloitteeseen / TET paikat.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.
Täytäntöönpano	Kunnanhallitus